

Yatılı ve Taşınmalı Eğitim Veren Bir Okuldaki Öğrenci Sorunları ve Sunulan Okul Psikolojik Danışmanlık Hizmetleri

Problems of the Students at a Transported and Boarding School and Psychological Counseling Services

Özcan Sezer , Yüksel Çırak , Oğuzhan Yıldırım

Öz. Araştırmanın amacı; taşınmalı ve yatılı olarak eğitim gören öğrencilerin rehberlik servisindeki görüşme konularını, yaşadıkları sorunları ve bunlara yönelik yapılan çalışmalarını incelemektir. Bu çalışmada, psikolojik danışma oturumlarındaki 328 kayıttan elde edilen veriler analiz edilmiştir. Bunun yanında en sık görüşülen 18 öğrenciye ait vaka örnekleri incelenmiştir. Bu çalışma doküman incelenmesine dayalı olarak yapılmış bir nitel araştırmadır. Araştırmada elde edilen bulgular 5 temada toplanmış ve 11 kategori oluşturulmuştur. Öğrencilerin getirdiği görüşme konuları genellikle davranış sorunları ve duygusal problemlerdir. Kavga etme, küfürlü ve argolu konuşma, yalan söyleme, okul eşyalarına zarar verme ve zorbaca davranma karşılaşılan sorunlar içinde yer almıştır. Eğitsel rehberlikle ilgili konular içinde akademik başarı ve sınav kaygısı vardır. Öğrencilerin en fazla sorun yaşadığı konulardan diğeri ise arkadaş ilişkilerinde görülmüştür. Öğretim yılı başında yapılan görüşmeler çoğunlukla öğrencilerin okula ve yurda uyum sorunları nedeniyle olmuştur. Araştırma sonuçları tartışılarak uygulamalara ve araştırmacılara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler. Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri, psikolojik danışman, doküman analizi.

Abstract: Aim of this research is to examine problems of the students at a transported and boarding school and provided school psychological counseling services. In this study, the data obtained from 328 records in psychological counseling sessions were analyzed. In addition, case examples of 18 most frequently students were examined. This study is a qualitative research and the documents analysis technique was used. The findings of the research were collected in 5 themes and 11 categories were created. The students' counseling subjects are usually behavior problems and emotional problems. Fighting, swearing and arguing, lie, harming school property and bullying are among the most common problems. Academic success and test anxiety are related to educational guidance. The problems of the students are usually related to friendship. The counseling subjects at the beginning of the academic year were mostly related to students' problems with school and dorm adaptation. Results of the findings were discussed and some suggestions were made for further research.

Keywords. Counseling and guidance services, psychological counselor, document analysis.

Özcan Sezer

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
ozcan.sezer@inonu.edu.tr

Yüksel Çırak

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
yuksel.cirak@inonu.edu.tr

Oğuzhan Yıldırım

Milli Eğitim Bakanlığı, oguzhanyildirim7@outlook.com

Geliş/Received: 19.12.2018/12.19.2018
Düzeltilme/Revision: 26.12.2018/12.26.2018
Kabul/Accepted: 27.12.2018/12.27.2018

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association

Psikolojik danışma ve rehberlik alanı yüzyıl öncesine dayanmaktadır. Başlangıçta yalnızca mesleki rehberlik hizmeti olarak ortaya çıkan alan, daha sonra çok boyutlu bir hale gelmiştir. Okullarda kişinin tüm gelişimini hedef alarak öğrencilerin yetenek, ilgi ve ihtiyaçlarını anlamaya yönelmiştir (Tan ve Baloğlu, 2011). Ülkemizde psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin eğitim ğretim sürecine dhil olması 1950’li yıllara dayanmaktadır (Yeşilyaprak, 2007).

Tan ve Baloğlu (2011), okullarda psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin üç alanda kendini gösterdiğini ifade etmiştir. Bunlar; eğitsel rehberlik ve psikolojik danışma, mesleki rehberlik ve psikolojik danışma ve kişisel rehberlik ve psikolojik danışma alanlarıdır.

Eğitsel rehberlik; verimli ders çalışma yöntemlerini öğrenme, öğrencilerin ilgi ve motivasyonlarını sağlama, ders başarısını olumsuz yönde etkileyen etmenleri ortadan kaldırma, uygun ders seçimini yapma, başarılı olmanın yollarını bulma gibi konuları içermektedir (Tan ve Baloğlu, 2011). Öğrencilerin eğitsel rehberliğe ihtiyaç duymasının ve başarısız olmasının sebeplerinden biri öğrenme yöntemlerini bilmemesi ve uygulamamasıdır. Verimli ders çalışma yöntemlerini öğrenen öğrenciler kendi başına öğrenebilmekte, başarılı olabilmekte ve problemlerini çözen bir birey haline gelebilmektedir. Eğitsel rehberliğin işlevleri arasında öğrenmeyi öğrenmek de vardır. Böylece ğrenciler strateji geliştirerek başarılı olabilmektedir (Subaşı, 2000).

Mesleki rehberlik; erken yaşlarda başlayan devamlı ve sistematik bir alandır. İlk ğretimde yer alan mesleki rehberliğin amacı; öğrencilerin mesleklere karşı ilgisini uyandırmak, mesleklerin gerekliliğini fark ettirmek, öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları noktasında kendini tanınmasını sağlamaktır. Mesleki rehberliğin en işlevsel dönemini ise 7. ve 8. sınıf dönemi kapsamaktadır. (Tan ve Baloğlu, 2011).

Kişisel rehberlik; okullarda çoğunlukla kaygı, korku, aşırı heyecan gibi davranışları içermektedir. Kişisel rehberliğin amacı; öğrencinin kendini kabul etmesini, çevresini tanınmasını ve sahip olduğu becerileri olumlu yönde kullanmasını sağlamak ve öğrencilerin potansiyelini ortaya çıkarmaktır (Akman, 1992). Kişisel rehberlik kapsamında sorun alanlarını inceleyen etin (2013), en fazla karşılaşılan sorunların; kurallara uymama, küfür ve argolu konuşma, hiperaktivite, dikkat eksikliği, zarar verme davranışları olduğunu ifade etmiştir.

Okullarda bulunan psikolojik danışma ve rehberlik servisi öğrencilerin sorun alanlarıyla ilgilenirken ihtiyaçları doğrultusunda da çalışmalar yürütür. Kesici'ye (2007) göre 6.sınıf öğrencilerinde verimli ders çalışma, toplum kurallarını öğrenme ve kitap okuma alışkanlığı; 7.sınıf öğrencilerinde öğrenilen bilgilerin hayata aktarılması, yaratıcı düşünme becerisi ve derse ilgi; 8.sınıf öğrencilerinde ise verimli ders çalışma yöntemleri, boş zamanı değerlendirme, okuma alışkanlığı ve lise giriş sınavı hakkında bilgilenme ihtiyaçları görülmektedir. Mesleki rehberlik kapsamında öğrencilerin 6.sınıfta meslekleri ve mesleki ilgi yeteneklerini tanıma; 7.sınıfta meslekleri tanıma ve meslek seçiminin önemi; 8.sınıfta ise mesleklerin özellikleri ve öğrencilerin kendi özelliklerini fark etme, meslekler ile sınavlar arasındaki ilişkiyi öğrenme ve sınavlara yönelik hedefler oluşturma konularında ihtiyaçlarının olduğu görülmüştür. Kişisel sosyal rehberlik kapsamında öğrenciler 6.sınıfta aile içindeki sorunlar, kimlik karmaşası, iletişim, içe kapanıklık ve motivasyon; 7.sınıfta ailevi sorunlar, kendini ifade etme, ergenlik döneminin getirdiği problemler ve sorumluluklar; 8.sınıfta ise ergenlikten kaynaklanan fiziksel sorunlar, özgüven, kimlik karmaşası ve sınav kaygısı konularında rehberliğe ihtiyaç duymaktadır. Arkadaş çevresi ile ilgili olarak; karşı cinsle yaşanan problemler, kıskançlıklar, alay etme, duygusal dalgalanmalar, gruplaşmalar, iletişim sorunları, argo ve küfürlü konuşma gibi konularda öğrencilerin rehberlik ihtiyaçları vardır. Ailevi konularda ise öğrencilerin rehberlik ihtiyaçlarını oluşturan sorun alanları; anne babanın ayrılması, ailenin ilgisiz tutumu ve bilinçsiz olması, anne baba baskısı, beklentileri, kardeş ilişkilerindeki sorunlar ve ailedeki maddi problemlerdir (Kesici, 2007).

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 2015 yılında hazırlanan Okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetler Kılavuzu'nda mesleki, eğitsel ve kişisel rehberliğin yanında ailevi rehberlik kavramı da bulunmaktadır. Ailevi rehberlikte; öğrenci velileri ile yapılan görüşmeler, bilgilendirme seminerleri ve aile eğitim programlarının hazırlanıp uygulanması yer almaktadır.

Okul psikolojik danışmanları, öğrencileri kendi kararlarını vermeleri konusunda desteklemekte, onların fikirlerine saygı duymakta ve ihtiyaçları doğrultusunda bilgilendirme yapmaktadırlar. Bunun yanında öğrencilerin doğru tercih yapmaları için gerekli yönlendirmeleri yaparken öğrenciler tarafından sıkıntılı zamanlarda başvurulabilecek ve koruyucu bir birey olarak algılanmaktadır (Ünal ve Ünal, 2015). Rehberlik sevisinin işlev ve önemi; öğrenciler, öğretmenler,

okul yöneticileri ve veliler tarafından net ve olumlu algılanmaktadır. Ayrıca velilerin ve öğretmenlerin rehberlik servisiyle işbirliği yapması eğitimin kalitesinin artması açısından oldukça önemlidir (Hatunoğlu ve Hatunoğlu, 2006).

Rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanı uygulama içermektedir. Bu doğrultuda okullarda görev yapan psikolojik danışmanlar, öğrencilere yönelik bireyle ve grupla psikolojik danışma hizmetlerini yerine getirmektedirler (zyrek, 2012). Rehberlik servisine genellikle kavga etme, zorbaca davranışlarda bulunma ve konuşmak isteme gibi nedenlerle gelen öğrencilerin tümüyle psikolojik danışma yapmak süre bakımından oldukça zordur. Bu nedenle hızlı ve etkili olmak sorunlardan ziyade çözüme odaklanmak, öğrencilerin olumlu yönlerini ele almak ve çözüm üretmelerini sağlamak gibi amaçları içeren çözüm odaklı kısa süreli psikolojik danışma yaklaşımı okullar için uygun ve işlevsel olmaktadır (Sklare, 2012).

Yatılı bölge okulları genellikle kırsal bölgelerde yer alan ilköğretim ğrencilerinin öğrenim gördükleri yatılı okullardır. Bu ğrenciler ailelerinin yanından ayrıdır ve çoğunlukla akrabalarıyla ve öğretmenleriyle birlikte dirler. Bu okulların kendine özgü sorunları bulunmaktadır (Kazu ve Aşkın, 2011). Yatılı ilköğretim bölge okullarında öğrenim gören öğrencilerin yaşadıkları en büyük sorun ailelerinden uzak olmalarıdır. Ancak yatılı okullarda öğrencilerin sahip olduğu birçok imkn da vardır. Öğrencilerin değerlendirmesine göre; yemeklerin doyurucu olması, hasta olduklarında kolay tedavi edilmeleri, okulun ve yatakhane nin yeterince ısınması, okul tarafından verilen harlığın yeterli olması, düzenli ders çalışma fırsatlarının olması, ğretmenlerin Őefkatli ve sevecen davranması, eğitimde materyallerin yeterince kullanılması ve okul kütüphanesinden kolaylıkla faydalanmaları yatılı okulların artıları olarak görülmektedir (Yılmaz, 2012). Anayasada yer alan eğitim hakkının her ocuk için uygulanması amacıyla elverişsiz yerleşim yerlerindeki öğrencilerin merkez ilköğretim okullarına araçla günlük taşınması taşımalı eğitim olarak adlandırılmaktadır (Ağirkaya, 2010). Taşımalı eğitim gören öğrenciler normal eğitim gören öğrencilere göre farklı sorunlar yaşamaktadır. Kaya (2006) bu sorunları çoğunlukla öğrencilerin sabah çok erken kalkmaları, boş zaman bulmada güçlük çekmeleri ve sosyal etkinliklerden mahrum kalmaları olarak ifade ederken, Ekici (2018) beslenme konusundaki problemlere dikkat çekmiştir.

Okul psikolojik danışmanları yatılı ve taşınmalı öğrenim gören öğrencilerin sorunlarıyla ilgilenmekte, öğrencilerle görüşmeler yapmakta ve öğrencileri desteklemek amacıyla birçok çalışma yürütmektedir. Ancak okul psikolojik danışmanları da karşılaştıkları bazı problemleri karşısında zorlanabilmektedir (Çokamay, Kapçı ve Sever, 2017). Literatür incelendiğinde öğrencilerin sorun alanlarını belirlemeye yönelik yapılan araştırmalara rastlanmıştır. Ancak bu sorunların çözümüne yönelik neler yapıldığını ve öğrenciler için hangi çalışmaların gerçekleştirildiğini ortaya koyan araştırmaların yetersiz olduğu görülmüştür.

Bu araştırmanın amacı; taşınmalı ve yatılı olarak eğitim-öğretime devam eden ilkökul ve ortaokul öğrencilerinin rehberlik servisinden yardım alma konuları ve yaşadıkları sorunları ile bunlara yönelik yapılan çalışmaları ortaya koymaktır. Aynı zamanda okullarda görev yapan psikolojik danışmanlara karşılaşılabilecekleri öğrenci sorunları ve yapabilecekleri çalışmalar hakkında bilgi vermek amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın yöntem kısmında; araştırmanın modeli, araştırma grubunun özellikleri, veri toplama süreci, verilerin nasıl analiz edildiği ve araştırmanın sınırlılıkları yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma; psikolojik danışma oturumlarından elde edilen görüşme kayıtlarının ve dokümanların incelemesine dayalı olarak yapılmış nitel bir araştırmadır. Nitel araştırmalarda kullanılacak dokümanlar; okullardaki öğrenci bilgi kayıtlarını, toplantı tutanaklarını ve psikolojik danışma kayıtlarını ifade etmektedir. Bu tür araştırmalarda etkili bir biçimde kullanılan doküman incelemesi zaman ve maddi yönden de oldukça ekonomik ve ideal bir yöntemdir (Bogdan ve Biklen, 1992; Goetz ve LeCompte, 1984, akt:Yıldırım ve Şimşek, 2016; Johnson ve Christensen, 2014).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu Eylül 2014 – Haziran 2018 tarihleri arasında Sivas ilinde bir yatılı bölge ortaokulunda yatılı ve taşınmalı eğitim gören 205’i erkek 123’ü kız toplam 328 öğrenci oluşturmuştur. Bu öğrencilerin 68’i ilkokul, 260’ı ortaokul düzeyindedir.

Ayrıca en sık görüşülen 18 öğrencinin hangi sınıf düzeyinde rehberlik servisine geldiği, cinsiyeti ve 2018 yılındaki yaşı Tablo 1’de yer almaktadır. Bu 18 öğrencinin kimliklerinin gizli tutulması amacıyla isimlerinin yerine katılımcı anlamına gelen K harfi kod olarak kullanılmıştır. K1’den K18’e kadar öğrenci isimleri kodlanmıştır. Bu öğrencilerden K9, K10, K17 taşınmalı eğitim, K5 ve K6 hem taşınmalı hem yatılı eğitim, diğerleri ise yatılı eğitim görmüştür.

Tablo 1. En sık Görüşülen 18 Katılımcıya Ait Bilgiler

Katılımcılar	Cinsiyeti	2018 Yılında Yaşı	Kayıt Tutulan Sınıf Düzeyleri
K1	E	14	5-6-7-8. Sınıflar
K2	E	15	6-7-8. Sınıflar
K3	K	14	5-6-7-8. Sınıflar
K4	E	14	5-6-7-8. Sınıflar
K5	E	12	3-4-5-6. Sınıflar
K6	E	12	3-4-5-6. Sınıflar
K7	E	14	5-7-8. Sınıflar
K8	E	17	6-7-8. Sınıflar
K9	E	10	1-2-3-4. Sınıflar
K10	E	9	1-2-3. Sınıflar
K11	E	14	6-7-8. Sınıflar
K12	K	14	6-7-8. Sınıflar
K13	K	14	6-7-8. Sınıflar
K14	K	14	6-7-8. Sınıflar

K15	E	13	5-6-7. Sınıflar
K16	E	14	6-7-8. Sınıflar
K17	E	10	2-3-4. Sınıflar
K18	E	12	5-6. Sınıflar

Veri Toplama Süreci

Araştırmada; Eylül 2014 - Haziran 2018 tarihleri arasında okul rehberlik servisinde görüşülen yatılı ve taşınmalı eğitim gören öğrencilere ait toplamda 328 görüşme kaydı üzerinden doküman incelemesi yapılmıştır. Bununla birlikte bu 4 yıllık süre içerisinde en sık görüşme yapılan 18 öğrenciye ait vaka örneklerine de yer verilmiştir. Analiz sürecinde; öğrencilerin görüşme konuları, ne tür sorunlar yaşadıkları ve bu sorunların çözümüne yapılan çalışmalar incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Doküman analizi yapılırken öncelikle psikolojik danışmalarda tutulan görüşme kayıtları incelenmiştir. Bu kayıtlardan elde edilen verilerin analizinde öğrencilere ait kriterler belirlenmiş (sorun alanları ve görüşme konuları) ve veriler üzerinde içerik analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda 5 tema oluşturulmuştur. Temalar Bireysel Psikolojik Danışma, Eğitsel Rehberlik, Mesleki Rehberlik, Kişisel-Sosyal Rehberlik ve Aile Rehberliği olarak belirlenmiştir. Temalara ait toplamda 11 kategoriye ulaşılmıştır. Bu kategoriler; davranış sorunları, duygusal sorunlar, akademik başarı, sınav kaygısı, meslekler/üst öğrenim kurumlarının tanıtımı, arkadaş ilişkileri, iletişim, sağlık sorunları, yurda/okula uyum, ailevi sorunlar ve veli görüşmeleri olarak belirlenmiştir.

Sınırlılıklar

Araştırma Eylül 2014 - Haziran 2018 tarihleri arasında okul psikolojik danışmanı ile görüşen öğrencilerin danışma kayıtlarındaki verilerle sınırlıdır. Görüşülen öğrencilerin hepsi yatılı ve taşınmalı eğitim görmektedir ve normal eğitime devam eden öğrenci yoktur. Ayrıca çalışma yalnızca ilkokul ve ortaokul düzeyindeki öğrencilerle sınırlıdır.

BULGULAR

Bu bölümde; okul psikolojik danışmanı tarafından yapılan 328 görüşmenin analiz sonuçları yer almaktadır. Araştırma bulguları 5 tema altında toplanmıştır. 5 temanın altında görüşme konularının analiz edilmesiyle toplam 11 kategoriye ulaşılmıştır. Tabloda yer alan frekanslar ilgili tema ve kategorilerdeki konuların yer aldığı yapılan görüşme sayılarıdır.

Bunun yanında öğrencilerin danışma kayıtlarında yer alan bir bilgi olan rehberlik servisine yönlendirilme şekilleri de analiz edilmiştir. Bu yönlendirme şekilleri; psikolojik danışmanın gözlemi, rehberlik servisiyle işbirliği içinde olan sınıf rehber öğretmenleri, okul yönetimi, öğrencilerin istekleri, velilerin istekleri ve öğrencilere uygulanan form ve anketlerdir. Bulgular kısmında; 4 yıllık süre içinde en sık görüşülen 18 öğrenciye ait görüşme konuları ve vaka örnekleri de yer almaktadır.

Tablo 2. Tema ve Kategori Listesi

Temalar	Kategoriler	f
Bireysel Psikolojik Danışma	Davranış Sorunları	67
	Duygusal Sorunlar	25
Eğitsel Rehberlik	Akademik Başarı	61
	Sınav Kaygısı	4
Mesleki Rehberlik	Meslekler/Üst Öğrenim Kurumlarının Tanıtımı	24
	Arkadaş İlişkileri	34
Kişisel-Sosyal Rehberlik	İletişim	26
	Sağlık Sorunları	17
	Yurda/Okula Uyum	23
	Ailevi Sorunlar	25
Aile Rehberliği	Veli Görüşmeleri	22

1. Bireysel Psikolojik Danışma

Psikolojik danışma oturumları 40-50 dakika sürdüğünden okulda zaman açısından çok uygun olmamıştır. Bu temada ($f=92$); okulda yaşanan ciddi sorunlar, davranış problemleri ve duygusal sorunlar yer almıştır.

1.1. Davranış Sorunları

Davranış sorunu yaşayan 67 danışma gerçekleştirilmiştir. Bu öğrencilerde görülen davranış sorunları çoğunlukla kavga etme, küfürlü konuşma ve eşyaya zarar verme olarak ortaya çıkmıştır. Bunların yanında yalan söyleme davranışları da görülmüştür.

K4 kodlu katılımcının okulda ve yurtdışı her yere tükürme davranışı başlamıştı. Vakayı rehberlik servisine yönlendiren öğrencinin sınıf rehber öğretmeni oldu. Öğrenciyle yapılan psikolojik danışma oturumunda öğrencinin bu davranışının çok farkında olmadığı, istemsizce yaptığı ve stresli bir dönemden geçtiği anlaşıldı. Danışma sürecinden sonra öğrencide bu davranışın azaldığı görüldü.

Başka bir davranış sorunu örneğinde; K2, K11 ve K16 kodlu katılımcıların okul personellerinin yiyecek ve içeceklerini izinsiz alarak bunları öğrencilere para karşılığında sattığı görüldü. Nöbetçi öğretmen durumu rehberlik servisine bildirdi ve öğrencilerle durum hakkında danışmalar gerçekleştirildi.

1.2. Duygusal Sorunlar

Duygusal sorunların ($f=25$) büyük çoğunluğunu duygusal ilişkiler oluşturmuştur. Sevgili olma amacıyla karşı cinsten arkadaşlık teklifi alan kız öğrenciler bu durumu korku ve endişeyle karşılayıp rehberlik servisten yardım istemiştir. Duygusal ilişkilerin öğrencinin akademik başarısını olumsuz yönde etkilediği ve bu amaçla rehberlik servisten yardım istediği görülmüştür. Gerçekte olmayan duygusal ilişki dedikodularının öğrenciler arasında yayılması da öğrenciler arasında büyük bir sorun oluşturmuştur. K3 kodlu katılımcı kendisi hakkında bir sınıf arkadaşıyla sevgili olduğuna dair konuşmalara sinirlenerek okul psikolojik danışmanından yardım istemiştir. K3 aynı zamanda kaygı, korku ve heyecan gibi duygularını kontrol edememesinden dolayı da rehberlik servisine gelmiştir.

Bir yakınını kaybeden öğrencilerin içinde bulunduğu duygu durumuyla başa çıkamaması da büyük bir sorun olmuştur. Örneğin K16 kodlu öğrenciyle annesinin vefatının ardından psikolojik danışma oturumu yapılmıştır.

2.Eğitsel Rehberlik

Eğitsel rehberlik ($f=65$) kapsamında okul psikolojik danışmanı tarafından; öğrencilerin akademik başarısını arttırma, başarısızlık nedenlerini bulma, ders çalışma programları hazırlama, sınavlar hakkında bilgilendirme yapma, sınav kaygısıyla baş etmelerine yardımcı olma gibi çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerde eğitsel rehberlik kapsamında görülen en sık karşılaşılan durum, öğrencilerin başarılı olmaya yönelik motivasyonlarının olmamasıdır.

2.1.Akademik Başarı

Düzenli ders çalışmayan ve bu yüzden akademik başarısı düşük olan öğrenciler ile toplamda 61 görüşme yapılmıştır. Öğrencilerin akademik başarılarını arttırmaya yönelik ders çalışma programları, motivasyon seminerleri ve bu konuda öğrencilerin sorun alanlarını bulma çalışmaları yapılmıştır. Öğrencilerin yanlış ders çalışma alışkanlıklarının yerine doğru ve uygun çalışma yöntemlerinin kazandırılması sıklıkla başvuru olan bir yol olmuştur.

2.2.Sınav Kaygısı

Sınav kaygısı ($f=4$) yalnızca 7. ve 8. sınıf öğrencilerinde görülmüştür. Görüşmeye gelen öğrencilerden 3'ü 8.sınıf, 1'i 7.sınıf öğrencisidir. Kızlar erkeklere göre daha fazla sınav kaygısı yaşamıştır. Sınav kaygısıyla ilgili görüşmeye gelen öğrencilerin hepsi ($f=4$) kız öğrencidir. 8.sınıfta okuyan K3 kodlu öğrenci sınavlarda aşırı kaygılandığını, titreme ve terleme belirtilerini yaşadığını ifade etmiştir. Ayrıca sınavlarda alabileceği puanları da bu nedenle alamadığını söylemiştir.

3.Mesleki Rehberlik

Psikolojik danışman tarafından yapılan mesleklerin ve üst öğrenim kurumlarının tanıtım seminerleri ile meslekler hakkında yapılan görüşmeler ($f=24$) mesleki rehberlik çalışmaları kapsamında ele alınmıştır. Bu tema

kapsamında yapılan tüm görüşmelerin 7. ve 8.sınıf öğrencileriyle olduğu görülmüştür.

3.1.Meslekler/Üst Öğrenim Kurumlarının Tanıtımı

Özellikle son sınıf öğrencilerine yönelik olarak yapılan meslekler/üst öğrenim kurumlarının tanıtım çalışmaları seminerler aracılığıyla tüm öğrencilere verilmiştir. Öğrencilerin ilgileri ve merakları yoluyla rehberlik servisine bilgi almaya geldikleri görülmüştür. Okul psikolojik danışmanı tarafından yürütülen mesleki rehberlik çalışmaları pano hazırlama ve öğrencilere broşür dağıtma gibi çalışmalarla desteklenmiştir.

4.Kişisel-Sosyal Rehberlik

Arkadaş ilişkileri, iletişim becerileri ve öğrencilerin yaşadıkları sağlık sorunları ve okula uyum çalışmaları kişisel-sosyal rehberlik kapsamında ele alınmıştır. Bireysel psikolojik danışma oturumlarına göre daha basit ve gündelik sorunları içeren kişisel-sosyal rehberlik, bu çalışmada 100 oturumla en fazla çalışılan rehberlik türü olmuştur.

4.1.Arkadaş İlişkileri

Arkadaş ilişkilerindeki ($f=34$) sorunlar çoğunlukla Kimdir Bu ve Problem Tarama anketleri ile ortaya çıkmıştır. Sonuçlara göre psikolojik danışman öğrencileri rehberlik servisine davet etmiş ve kişisel-sosyal rehberlik kapsamında görüşmüştür. Sorunların çoğunluğunu arkadaşlar arasındaki tartışmalar ve sözel atışmalar oluşturmuştur. Lakap takma ve alay etme davranışlarına arkadaş ilişkilerinde sıklıkla rastlanmıştır.

K8 kodlu öğrencinin okula geç başlaması ve sınıf tekrarı yapması nedeniyle arkadaşlarıyla arasında oldukça fazla yaş farkı vardı. Bu yaş farkı nedeniyle K8 sınıf arkadaşlarının kendisiyle alay etmesine maruz kalmış ve sert tepkiler göstererek arkadaşlarıyla sorunlar yaşamıştır.

4.2.İletişim

Çok sessiz, içe kapanık, utangaç ve arkadaşlarıyla iletişim kuramayan öğrencilerle 26 görüşme yapılmıştır. Öncelikle bu durumun altında yatan bir

sorunun olup olmadığı incelenmiştir. Bu öğrencilere yönelik özgüven ve iletişim becerileri kazandırmaya yönelik görüşmeler ve çalışmalar yapılmıştır. K10 kodlu öğrenciyle sosyalleşmesi ve özgüven kazanması için üç sene boyunca görüşmeler yapılmış ve bu üç yılın sonunda öğrencinin daha atılgan ve sosyal olduğu görülmüştür.

4.3.Sağlık Sorunları

Sağlık sorunları ile ilgili araştırma kapsamında 17 görüşme yapıldığı görülmüştür. Snellen göz taraması sonucu K5 ve K8 kodlu katılımcıların aileleri bilgilendirilmiş ve öğrenciler göz hekimine sevk edilmiştir. Katılımcılardan K9 özel öğrenme güçlüğü, K10 ise dikkat eksikliği şüphesiyle tanı amaçlı rehberlik araştırma merkezine ve hastanelere yönlendirilmiştir.

4.4.Yurda/Okula Uyum

Araştırmanın yapıldığı okul yatılı ve taşınmalı eğitim verdiğiinden okula ve yurda uyum normal okullara göre daha zor olmuştur. Özellikle yurttan yeni kalmaya başlayan öğrenciler oldukça zorlanmakta ve rehberlik servisine bu konuda fazlaca iş düşmektedir. Bu öğrencilerle toplam 23 görüşme yapılmıştır. K10 kodlu öğrenci birinci sınıftayken okula uyum sağlama konusunda oldukça zorlanmış ve sınıf rehber öğretmen tarafından rehberlik servisine birçok kez yönlendirilmiştir. K14 kodlu öğrenci ise 6.sınıfta yatılı kalmaya başladığı ilk senesinde yurda alışmakta güçlük çekmiş ve evine gidebilmek için tebeşir tozu içerek ateşini çıkartmıştır.

5.Aile Rehberliği

Okul taşınmalı ve yatılı eğitim verdiğiinden dolayı velilere ulaşmak oldukça zor olmuştur. Bundan dolayı aile rehberliği çok aktif olamamıştır. Ailevi sorunların ele alınması ve velilerin okula davet edilerek görüşmeler yapılması aile rehberliği kapsamında ele alınmıştır. Köy minibüslerinin belirli günlerde ilçeye gelmesinden dolayı ailelerin okula gelebildiği günler çoğunlukla pazartesi ve cuma olmuştur. Veli görüşmeleri ve veli seminerleri de özellikle bu günlerde düzenlenmiştir.

5.1.Ailevi Sorunlar

Öğrencilerle ailevi sorunlarının yer aldığı toplam 25 görüşme yapılmıştır. Yurttan kalan öğrencilerin ailelerini oldukça fazla özlediği ve aile içinde yaşanan sorunların öğrencileri çok etkilediği görülmüştür. K18 kodlu öğrenci, asker olan abisinin sınır dışı operasyonlara katılmasıyla oldukça zorlanmış ve üzülmüştür. İçine kapanan ve birçok öğretmenin dikkatini çeken K18 ile psikolojik danışman tarafından görüşmeler yapılmıştır. Aradan kısa bir süre geçtikten sonra aynı öğrencinin babası cezaevine girmiş ve öğrenci ile rehberlik çalışmaları devam etmiştir. K16 kodlu öğrencinin annesinin vefat etmesiyle öğrenci ile görüşmeler de aile rehberliği kapsamında yapılmıştır. Ailesinin baskıcı tutumu ve okulda yapılan sosyal etkinliklere izin vermemesi nedeniyle üzülen K13 kodlu öğrenciyle görüşmeler yapılmış ve aile bu süreçler hakkında bilgilendirilmiştir. Aile içinde kavga ve anlaşmazlıklara çok şahit olan ve bundan fazla etkilenen K5 ile de konuyla ilgili görüşülmüştür.

5.2.Veli Görüşmeleri

Öğrenci problemlerinin ortaya çıkması ve akademik başarının düşmesi durumlarında veliler rehberlik servisi tarafından okula çağrılmış ve görüşmeler yapılmıştır. Yapılan veli görüşme konularını; öğrencilerin davranış sorunları ($f=7$), akademik başarı ($f=2$), sağlık ($f=6$), yurda/okula uyum ($f=5$) ve ailevi sorunlar ($f=2$) oluşturmuştur. Arkadaşlarıyla fazla kavga eden ve şiddet eğilimi olan öğrencilerin aileleriyle sıklıkla görüşülmüştür. Kavga etme ve küfürlü konuşma gibi davranış sorunları gösteren K2, K6, K9, K11, K16 ve K17 kodlu öğrencilerin velileriyle görüşmeler yapılmıştır. K7 kodlu öğrencinin akademik başarısızlığı ve ders çalışmaya ilgisinin olmamasından dolayı öğrenci velisi okula çağrılmıştır.

Öğrencilerin Rehberlik Servisine Yönlendirilme Şekli

Öğrencilerle yapılan görüşmelerin başlamasını sağlayan altı farklı yönlendirme ve gözlem şekli ortaya çıkmıştır. Bunlar; psikolojik danışmanın gözlemi, rehberlik servisiyle işbirliği içinde olan sınıf rehber öğretmenleri, okul yönetimi, öğrencilerin istekleri, velilerin istekleri ve öğrencilere uygulanan form ve anketlerdir.

Psikolojik Danışmanın Gözlemi. Psikolojik danışman, öğrencilerin hâl ve hareketlerinden ve kendi gözlemlerinden yola çıkarak öğrencileri görüşmelere

davet etmiştir. Gözlem sırasında psikolojik danışmana en fazla ipucu veren öğrenciler; tek başına dolaşıp arkadaşlarıyla birlikte olmayanlar, içine kapanan ve sessizleşenler ve son zamanlarda olduğundan farklı görünen öğrenciler olmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin bu gözlemler sonucu ortaya çıkan sorun alanları; arkadaş ilişkilerinde yaşanan problemler, duygusal ilişki sorunları, akademik başarılarındaki düşüş, bir yakınının vefatı veya ailede yaşanan problemlerdir. K13 kodlu öğrencinin son zamanlardaki içe kapanıklığı ve sessizleşmesi psikolojik danışmanın dikkatini çekmiştir. Yapılan görüşmede öğrenci, yakın bir akrabasının trafik kazasında vefat ettiğini söylemiştir. Benzer şekilde sessiz ve tek başına görünen K18 kodlu öğrenci ile yapılan görüşmede, öğrencinin babasının cezaevine girdiği ve bu durumdan dolayı çok üzgün olduğu ortaya çıkmıştır. Gece saatlerinde yurttan bir öğrencinin sara krizi geçirmesiyle birçok öğrenci olaya şahit olmuş ve öğrencilerin bu durumdan etkilendiği gözlemlenmiştir. Böylece psikolojik danışman yaşanan bu olayda etkilenen K3, K12, K13 ve K14 kodlu öğrencilerle görüşmeler yapmıştır.

Sınıf Rehber Öğretmenleri. Sınıf rehber öğretmenleri, okulda ve ders esnasında gördüğü, fark ettiği sorun ve durumları psikolojik danışmana iletmıştır. Bu işbirliği doğrultusunda; öğrencilerden K2, K11 ve K15 ile arkadaş ilişkilerinde yaşadıkları sorunlar görüşülmüştür. Akademik başarısızlık ve derslere yönelik motivasyon ve ilgi eksikliği konularıyla ilgili K1, K3 ve K7 kodlu öğrencilerle birçok kez görüşme yapılmıştır. Sınıf rehber öğretmenlerinin bilgilendirmeleriyle sağlık sorunu olan öğrenciler gerekli kurumlara sevk edilmiştir.

Okul Yönetimi. Okul yönetiminin rehberlik servisine öğrenci yönlendirmesine sebep olan problemler şu şekilde sıralanmıştır; okul eşyasına zarar verme, okuldan veya yurttan kaçma ve şiddete eğilim gösterme.

Öğrenci. Öğrencilerin kendi talepleri doğrultusunda yapılan görüşmelerin konularını; kavga, tartışma, akademik başarıdaki düşüş ve duygusal ilişki sorunları oluşturmuştur. K9 kodlu öğrencinin 3 yıllık görüşme kayıtlarında kavga ettiği arkadaşlarını sürekli şikâyet ettiği görülmüştür. Bu şikâyetler kişisel-sosyal rehberlik kapsamında ele alınmış, tartışan ve anlaşamayan öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır. Duygusal ilişki konusunda sorun yaşayan öğrencilerden K13, bir arkadaşına duygusal hisler beslediğini ancak bunun derslerini olumsuz etkilediğini ve bunun üstesinden gelmek istediğini söyleyerek rehberlik

servisinden yardım istemiştir. K14 kodlu öğrenci ise bir arkadaşının kendisine duygusal hislerini açıkladığını ancak kendisinin bu durumdan çok korktuğunu psikolojik danışmana ifade etmiştir. Akademik başarısının düşük olduğunu ve başarılı olmak istediğini söyleyen K12 ile eğitsel rehberlik kapsamında görüşmeler yapılmıştır.

Veli İsteği. 8. sınıfta okuyan K7 kodlu öğrencinin velisi rehberlik servisine gelerek çocuğunun lise giriş sınavına gireceğini başarılı olamayacağından duyduğu kaygıyı ifade etmiştir. Bu konuda rehberlik servisinden K7 ile görüşme yapmasını istemiştir. Eğitsel rehberlik kapsamında K7 ile başarılı olma ve düzenli ders çalışma üzerine görüşülmüştür. Aynı zamanda motivasyon sağlama amacıyla öğrenciye mesleki rehberlik kapsamında meslekler/üst öğrenim kurumları da tanıtılmıştır. K9 ve K17 kodlu öğrencilerle velilerinin isteği doğrultusunda arkadaş ilişkilerini iyileştirmeleri için kişisel-sosyal rehberlik kapsamında görüşmeler yapılmıştır.

Form ve Anketler. Kimdir Bu anketiyle kendi sınıflarında kaba algılanan K1 ile K4, kavgacı algılanan K2, başarısız algılanan K11, K13 ve K15, yalnız ve arkadaş ilişkilerinde sorunlu olarak algılanan K12 rehberlik servisine çağrılmış ve görüşülmüştür. Başarısızlık nedenleri anketi sonuçlarına göre K1, K2, K3, K4, K5, K7, K8, K11, K12, K13, K14, K15, K16 ve K18 ile başarılı olmalarına engel olan durumlar üzerine görüşülmüştür. Problem Tarama anketi sonuçlarına göre aşırı heyecan ve kaygı sorunu yaşayan K3, gözlerinde sağlık sorunu olan K5, arkadaş ilişkilerinde sorun yaşayan K8 ile K12 ve aşırı kaygı sorunu yaşayan K14 ile sorunları üzerine görüşmeler yapılmıştır.

Okul Dönemi

Bir eğitim-öğretim yılı Eylül ayı ile Haziran ayı arasında sürmektedir. Öğrencilerin sorun alanlarının incelenmesi için okul dönemi sene başı, sene ortası ve sene sonu olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır.

Sene Başı (Eylül-Ekim). Katılımcıların sene başında rehberlik servisine gelme konuları okula ve yurda uyum ve arkadaş ilişkilerindeki problemler olmuştur. K5 ekim ayında arkadaşlarıyla yaşadığı anlaşmazlık üzerine rehberlik servisine gelmiştir. Sınıftaki arkadaşlarının ondan şikâyetçi olması üzerine arkadaşlarını rahatsız etme durumu üzerine görüşme yapılmıştır. K17 kodlu

öğrenci sınıf rehber öğretmeni tarafından rehberlik servisine yönlendirilmiş ve arkadaşıyla yaşadığı kavgadan dolayı öğrenciyle kişisel-sosyal rehberlik kapsamında görüşme yapılmıştır. Okula uyumun, özellikle sene başında birçok öğrenci için sorunlu geçtiği görülmüştür. Birinci sınıfta iken K10 kodlu öğrenci sene başında okula uyum sorunu yaşamış ve içe kapanık görünmüştür. İki yıl sonra 3.sınıfın başında K10 benzer şekilde uyum sorunu yaşamış ve sessizleşmiştir.

Sene Ortası (Kasım-Nisan). Sene ortası dönemde, öğrencilerin yaşadıkları sorunlar ve görüşmeye geldikleri konularda belirgin farklılıklar görülmemiştir. Ele alınan sorunların öğrenciler arasında benzer özellikler taşıdığı fark edilmiştir.

Sene Sonu (Mayıs-Haziran). Sene sonu dönemi, öğrencilerin mesleki rehberliğe en çok ihtiyaç duyduğu dönem olmuştur. Özellikle 8.sınıf öğrencileri üst öğrenim kurumları ve meslekler hakkında rehberlik servisinden bilgi talep etmiş ve görüşmelere gelmiştir. Katılımcılar arasında en düşük akademik başarıya sahip öğrencilerden olan K2 ve K8 dahi rehberlik servisine üst öğrenim kurumları ve meslekler hakkında görüşmeye gelmiştir. Sene sonu döneminde sınav kaygısı da çoğunlukla görüşülen konulardan biri olmuştur. K3 kodlu öğrenci mayıs ayında birçok kez rehberlik servisine gelerek sınav kaygısıyla baş etmek istediğini söylemiştir.

En Sık Görüşülen 18 Öğrencinin Görüşme Konuları

K1. K1 kodlu öğrenci 5.sınıfta akademik başarısızlığı yüzünden rehberlik servisine gelmiştir. 6.sınıfta Kimdir Bu anketinde sınıfta kaba öğrenci olarak seçilmiş ve kişisel sosyal rehberlik kapsamında öğrenciyle görüşülmüştür. Aynı yıl içinde arkadaş ilişkilerinde yaşadığı sorunlardan dolayı görüşmeler devam etmiştir. 7. ve 8. sınıfta ise mesleki rehberlik kapsamında meslekler ve mesleki teknik liseleri hakkında görüşülmüş ve bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

K2. K2 kodlu öğrenci 6.sınıfta arkadaşlarıyla bir türlü kaynaşamamıştır. Uyum problemlerinin artmasıyla rehberlik servisine çağırılmış ve uyum çalışmaları yapılmıştır. 7.sınıfta ise Kimdir Bu anketinde sınıf arkadaşları içinde kavgacı olarak görülmüş ve tekrar görüşmeye çağırılmıştır. 8.sınıfta öğrencinin olumsuz

davranışları rehberlik servisine çok sık gelmesine neden olmuştur. Problem tarama ve başarısızlık nedeni anketlerinden çıkan sonuçlara göre arkadaş ilişkilerindeki sorunları ve ders çalışmaya karşı ilgisiz tutumu nedeniyle görüşmelere çağrılmıştır. Son sınıfta okuldan kaçma davranışı göstermeye başlayan K2 birçok kez rehberlik servisine yönlendirilmiştir. K2'nin rehberlik servisine gelme nedenlerinden diğeri de 8.sınıfta okulun güvenlik kamerasını kırmasıydı. Olay üzerine öğrenci okul yönetimi tarafından rehberlik servisine yönlendirilmiştir.

K3. K3 kodlu öğrenci 5.sınıftayken duygusal birlikteliği olduğuna dair arkadaşlarının söylemlerinden rahatsız olmuştur. Öfke, utanç ve korku duygularıyla rehberlik servisine gelen öğrenci ile görüşülmüştür. Aynı yıl içerisinde okulda sınavlara girerken aşırı kaygılandığını, normal yaşantısında da çok heyecanlı olduğunu ve tüm bunlardan kurtulmak istediğini söyleyerek rehberlik servisinden yardım istemiştir. 6.sınıfta iken yurttan bir arkadaşının bayılması onu oldukça etkilemiş ve sınıf rehber öğretmeni tarafından rehberlik servisine yönlendirilmiştir. 7.sınıfa geçtiğinde ise K3 ile verimli ders çalışma ve başarılı olmanın yolları ile ilgili eğitsel rehberlik kapsamında çalışmalar yapılmıştır. Öğrenci son sınıftayken mesleki ilgi ve yeteneklerini tanımak amacıyla rehberlik servisine gelmiş ve mesleki rehberlik kapsamında mesleki ilgi testi yapılmıştır.

K4. 5.sınıftayken bir sınıf arkadaşına duygusal hisler beslediğini ve derslerine hiç odaklanamadığını ifade etmiştir. Başarısızlığından dolayı öğretmenleri tarafından rehberlik servisine gönderilen K4 ile görüşülmüştür. 6.sınıfa geçtikten sonra yapılan Kimdir Bu testine göre sınıfta arkadaşlarına kaba davranan öğrenci olarak görülmüştür. 7.sınıfta mesleki rehberlik kapsamında meslekler ve liseler öğrenciye tanıtılmıştır. 8.sınıfta öğrencide bazı takıntı davranışlarına rastlanılmış ve altında yatan sebepler araştırılmıştır.

K5. İlkokul 3.sınıfta rehberlik servisiyle tanışan K5 kodlu öğrenciyle, içe kapanık ve durgun olması sebebiyle görüşülmüştür. Ailesiyle ve kardeşiyle yaşadığı sorunlardan bahseden K5 ile yapılan görüşmede yaşanan anlaşmazlıklar üzerinde durulmuştur. Bir yıl sonra K5, arkadaşlarıyla lakap takma davranışı yüzünden sorunlar yaşamış ve rehberlik servisine gelmiştir. Yapılan kişisel sosyal rehberlik kapsamında arkadaş ilişkileri ve davranışları üzerine görüşülmüştür. 5.sınıfa geldiği zaman K5'in sağlık problemleri ortaya çıkmış ve

gözlerinden yaşadığı sorun sebebiyle ailesi bilgilendirilerek göz hekimine yönlendirilmiştir. Problem tarama testiyle ortaya çıkan göz rahatsızlığı problemi hakkında 6.sınıfta da öğrenciyle görüşülmüş ve göz sağlığı hakkında bilgi alınmıştır. Aynı yıl içerisinde K5, sınıf arkadaşlarıyla grup halinde bir kavgada yer almış ve arkadaşlarının şikâyeti üzerine rehberlik servisine çağırılmıştır.

K6. İlkokul 3.sınıfta iken arkadaşlarıyla uyum sorunu yaşadığından rehberlik servisine gelen K6, 4.sınıfta da benzer sorunlar yaşamaya devam etmiştir. Zaman zaman arkadaşlarını rahatsız eden K6, arkadaşları tarafından birçok kez rehberlik servisine şikâyet edilmiştir. 5.sınıfa geçtiğinde daha çok akademik sorunlarla gündeme gelen K6, uygulanan Başarısızlık Nedeni Anketi sonucuna göre başarısını arttırmak ve verimli ders çalışma yöntemlerini öğrenmek için rehberlik servisiyle görüşmeler yapmıştır. 6.sınıftayken olumsuz internet kullanımı nedeniyle faydalı internet kullanımı hakkında bilgilendirilmiştir.

K7. 5.sınıfta iken derslere yönelik düşük ilgi ve motivasyona sahip olan K7 ile eğitsel rehberlik kapsamında görüşülmüştür. 6.sınıfta görüşme kaydına geçen bir görüşmesi bulunmayan K7 ile 7.sınıfta ilgi duyduğu meslekler ve üst öğrenim kurumları hakkında görüşmeler yapılmıştır. 8.sınıfa geçtiğinde arkadaşlarıyla sorun yaşamaya başlayan ve bu konuda birçok kez görüşülen K7 ile velisinin isteği üzerine verimli ders çalışma hakkında da görüşmeler yapılmıştır. Teknoloji kullanımı konusunda kendini kontrol edemeyen ve bağımlı olmaya başlayan K7'ye teknolojik cihazların doğru kullanımı hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

K8. Arkadaşlarından yaşça büyük olan ve bu konuda sorunlar yaşayan K8 ile 6.sınıfta uyum sorunlarına yönelik görüşmeler yapılmıştır. 7.sınıfta küfürlü ve argo konuşmalarından dolayı birçok kez görüşülmüştür. Son sınıfa geldiğinde ise üst öğrenim kurumları ve ortaöğretime geçiş sınavı hakkında bilgilendirici görüşmeler yapılmıştır.

K9. İlkokul 1.sınıftayken öğretmeni tarafından yalan söyleme alışkanlığı olduğu düşüncesiyle rehberlik servisine yönlendirilen K9 ile görüşülmüştür. 2.sınıftayken mide bulantısı şikâyetiyle babası ile hastaneye giden öğrenci hekime birilerinin verdiği şekerleri içtiğini söylemiştir. Bunun üzerine hekim durumu adli vaka olarak değerlendirip emniyete haber vermiş ve soruşturma süreci başlamıştır. Savcılık tarafından yürütülen soruşturmanın sonunda ortada

böyle bir şey olmadığı anlaşılmış ve takipsizlik kararı verilmiştir. Okul psikolojik danışmanı tarafından K9 ve velisi ile birçok kez görüşülmüş ve öğrencinin izlediği dizi ve filmlerden oldukça fazla etkilendiği anlaşılmıştır. 3.sınıfta argo ve küfürlü konuşmaya başlayan K9 ile görüşmeler sürmüştür. 4.sınıfa geçtiğinde kavga etme, küfürlü konuşma ve yalan söyleme davranışlarında gözle görünür bir azalma görülen K9, sınıf arkadaşlarıyla daha uyumlu olmaya başlamıştır.

K10. 1.sınıfta okula bir türlü uyum sağlayamayan ve içine kapanık olan K10'a yönelik oryantasyon çalışmaları yapılmıştır. Okul ve işleyişi tanıtılmış, özgüven ve atılganlık becerileri kazandırılmaya çalışılmıştır. 2.sınıfta ailevi sorunları ve babasının hastalığından dolayı öğrenciyle görüşmeler sürmüştür. 2.sınıfa devam ederken derste dikkatini toplayamama sebebiyle sınıf öğretmeni tarafından rehberlik servisine yönlendirilmiştir. 3.sınıfa geldiğinde arkadaşlarıyla sosyalleşmeye başlayan K10 ile derslerde daha aktif olması için görüşülmüştür.

K11. 6.sınıftayken yapılan Kimdir Bu testi sonucuna göre arkadaşları tarafından sınıfın en başarısız öğrencisi olarak görülen K11 ile eğitsel rehberlik kapsamında görüşülmüş ve kendisine ders çalışma programı yapılmıştır. Aynı yıl içinde arkadaşlarıyla kavga etmesi ve küfürlü konuşması sebebiyle rehberlik servisine yönlendirilmiştir. 7.sınıftayken mesleki rehberlik hizmeti verilmiş ve meslekler ile üst öğrenim kurumları tanıtılmıştır. Kavga ve küfür etme gibi davranış sorunları 7.sınıfta da devam eden K11 ile kişisel-sosyal rehberlik kapsamında birçok kez görüşme yapılmıştır. 8.sınıfa geçtikten sonra benzer sorunlar az da olsa devam ederken, görüşmelerin odak noktasını verimli ders çalışma ve başarılı olma konuları oluşturmuştur.

K12. 6.sınıftayken Kimdir Bu anketiyle yakın bir arkadaşına sahip olamamanın üzüntüsünü yaşadığı ortaya çıkan K12'yle kişisel sosyal rehberlik kapsamında çalışmalar yapılmıştır. Uygulanan sosyometri testi sonuçlarına göre öğrenciyle yapılan görüşmelerde sorun çözme becerileri kazandırmak amaçlanmıştır. 7.sınıfa geçtiğinde oldukça fazla sınav kaygısı yaşadığını ifade eden K12 ile eğitsel rehberlik kapsamında görüşülmüş ve kaygısını sağlıklı düzeye indirmek amaçlanmıştır. Son sınıfa geçtiğinde ise mesleki rehberlik kapsamında üst öğrenim kurumları ve meslekler öğrenciye tanıtılmıştır.

K13. 6.sınıfta duygusal olarak problemler yaşayan ve oldukça kaygılı bir yapıya sahip olan K13 ile görüşmeler yapılmıştır. Kimdir Bu anketine göre sınıfın en

başarısız öğrencilerinden biri olarak algılanan öğrenciyle başarısızlık nedenleri üzerine görüşülmüştür. 7.sınıfta uygulanan Problem Tarama ve Başarısızlık Nedenleri anket sonuçlarına göre kaygıları ve sınav başarısı hakkında öğrenci ile görüşmeler sürmüştür. Aynı yıl yakın bir akrabasının ölümüyle büyük üzüntü yaşayan K13 ile krize müdahale kapsamında bireysel psikolojik danışma oturumları gerçekleştirilmiştir. 8.sınıfa geçtiğinde öğrencinin ailesiyle yaşadığı sorunlar ve anne babasının tutumları üzerine görüşmeler yapılmış ve velisi ile de aile rehberliği kapsamında iletişime geçilmiştir. 8.sınıf devam ederken mesleki rehberlik kapsamında üst öğrenim kurumları ve mesleklerin tanıtımına yönelik de görüşmeler yapılmıştır.

K14. 6.sınıftayken sınıf arkadaşının kendisine âşık olduğunu ve bundan ötürü korku yaşadığını ifade eden K14 kodlu kız öğrenci rehberlik servisinden yardım istemiştir. 6.sınıf devam ederken okula ve yurda uyum sağlamakta zorlanan öğrenci evine gitmek için tebeşir tozuyla ateşini çıkarmaya çalışmıştır. 7.sınıfta ise eğitsel rehberlik kapsamında sınav kaygısı sorunu için rehberlik servisine gelen K14'e kaygısını sağlıklı düzeye getirmek için görüşme yapılmıştır. Öğrenci 8.sınıfa geldiğinde tüm bu sorunları geride kalmış, lise giriş sınavı hakkında birçok kez görüşmeye gelmiş ve üst öğrenim kurumları hakkında rehberlik servisinden bilgi almıştır.

K15. İlk kez 5.sınıfta Kimdir Bu anketi aracılığıyla rehberlik servisiyle tanışan K15 ile akademik olarak başarısız olması sebebiyle görüşülmüştür. 6.sınıfa geçtiğinde öğrenci yurt kurallarına uyum sağlayamadığından arkadaş ilişkilerinde birçok sorun yaşamıştır. Arkadaşlarıyla ettiği kavgaların ardından öğretmenleri tarafından birçok kez rehberlik servisine yönlendirilmiştir. 7.sınıfta iken derslerinde başarısız olması sebebiyle eğitsel rehberlik yapılarak başarısını arttırmak amaçlanmıştır.

K16. 6.sınıfa giderken verimli ders çalışma yollarını öğretmek ve derslere yönelik ilgisini arttırmak amacıyla K16 ile birçok kez görüşülmüştür. Sayısal derslerde başarılı ancak sözel derslerde başarısız olan öğrenci, kitap okuma alışkanlığı kazanması için birçok kez teşvik edilmiştir. K16 7.sınıfı okuduğu sırada abisi cezaevinden çıkmıştır. Rehberlik servisi öğrenciyle bilgi alma amacıyla görüşme yapmıştır. Son sınıfa geçtiği yıl annesi vefat eden K16 ile bireysel psikolojik danışma oturumları gerçekleştirilmiştir. Aradan uzun süre geçmeden yurttan kaçma davranışında bulunan öğrenci ile okul yönetiminin

yönlendirmesiyle görüşülmüştür. Annesinin kaybına alışmaya başlayan K16 ile mesleki rehberlik kapsamında bilgilendirici çalışmalar yapılmış ve üst öğrenim kurumları hakkında görüşülmüştür.

K17. İlkokul 2.sınıfta okurken arkadaşlarıyla kavga etmesi sonucu rehberlik servisine yönlendirilen K17 ile görüşülmüştür. 3.sınıfa geçtiğinde K17'nin küfür etme alışkanlığı başlamış ve birçok kez rehberlik servisine görüşmeye çağırılmıştır. 4.sınıfa geldiğinde sınıf arkadaşları tarafından sıklıkla şikâyet edilen öğrenci ile görüşmeler sürmüş ve velisi ile işbirliği yapılarak küfür davranışı azaltılmıştır.

K18. Problem Tarama ve Başarısızlık Nedenleri anket sonuçları doğrultusunda 5.sınıfa giden K18 ile eğitsel rehberlik kapsamında görüşülmüştür. 6.sınıfa geçtikten sonra içe kapanık ve mutsuz olarak dikkat çeken öğrenci rehberlik servisine çağırılmış ve bu durumun sebebi öğrenilmeye çalışılmıştır. Asker olan abisinin sınır dışı operasyonlara katıldığını ve her gün korku yaşadığını ifade eden K18 ile aile rehberliği kapsamında görüşülmüş ve psikolojik danışma oturumu gerçekleştirilmiştir. Aradan iki ay geçtikten sonra babasının cezaevine girmesi öğrenciyi oldukça üzmüş ve psikolojik danışma oturumlarıyla öğrenci desteklenmeye çalışılmıştır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın amacı; taşınabilir ve yatılı eğitim gören ortaokul öğrencilerinin rehberlik servisinde yardım aldıkları konular ve yaşadıkları sorunlar ile bunlara yönelik yapılan çalışmaları ortaya koymaktır. Bireysel psikolojik danışma yapılan öğrencilerin görüşme konularını çoğunlukla davranış sorunları ve duygusal problemler oluşturmuştur. Kavga etme, küfürlü ve argolu konuşma, yalan söyleme, okul eşyalarına zarar verme ve zorbaca davranışlar sergileme gibi davranışlar davranış sorunları içinde yer almıştır. Benzer şekilde Erkan (2017) ilköğretim öğrencilerinin zorbaca davranışlarda bulunduğunu ortaya koymuştur. Duygusal sorun yaşayan kız öğrenciler, erkek öğrencilerin kendilerine arkadaşlık teklif etmesi ve bunun duyulması sebebiyle korku ve öfke duyguları yaşamışlardır.

Eğitsel rehberlik kapsamında görüşülen konular içinde akademik başarıyı arttırma ve başarısızlık nedenlerini bulma çalışmaları vardır. Öğrencilere verimli ders çalışma becerileri kazandırmaya çalışılmış ve öğrencilerin başarı durumları yakından takip edilmiştir. Camadan ve Sezgin (2012) benzer şekilde eğitsel rehberlik kapsamında akademik başarıyı arttırmaya yönelik çalışmalara oldukça fazla yer verildiğini ifade etmişlerdir. Daha çok 8.sınıftaki öğrencilerin karşılaştığı sınav kaygısı problemi de eğitsel rehberlik kapsamında görüşülmüştür.

Meslekler ve st öğrenim kurumları hakkında yapılan görüşmeler mesleki rehberlik kapsamında ele alınmıştır. Bu tür görüşmeler çoğunlukla son sınıf öğrencileriyle yapılmıştır. Kesici'ye (2007) göre öğrencilerin mesleki rehberlik ihtiyaçlarının karşılanmaması mesleki karar verme zorluklarına sebep olmaktadır. Bundan dolayı mesleki rehberlik çalışmaları oldukça önemli bir yere sahiptir.

Araştırma sonucuna göre öğrencilerin en fazla sorun yaşadığı konular arkadaş ilişkilerinde görülmüştür. Öğrenciler tartışma, ksme ve alay etme gibi davranışları sonrasında sorunlar yaşamış ve rehberlik servisinden yardım almışlardır. İletişim problemleri yaşayan öğrencilerin genellikle içe kapanık ve utangaç oldukları görülmüştür. Bu ğrencilere iletişim becerisi ve zgven kazandırma çalışmaları yapılmıştır. Tanı amaçlı olarak rehberlik araştırma merkezlerine gönderilen öğrencilerin özel öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği ve zihinsel yetersizliği gibi durumları sağlık sorunları olarak ele alınmıştır. Sınıf rehber öğretmenleri bu öğrencileri rehberlik servisine yönlendirmiş ve psikolojik danışman da veliyi bilgilendirerek eğitsel değerlendirme amacıyla öğrenciyi rehberlik araştırma merkezine yönlendirmiştir. Yapılan testler sonucu bazı öğrenciler sağlık sorunları nedeniyle hastaneye sevk edilmiştir. Sağlık sorunlarının başında göz problemleri yer almıştır. Okulun yatılı ve taşımalı olmasından dolayı öğrencilerin okula ve yurda uyum sağlamada birçok sorun yaşadığı görülürken sınıf düzeyi olarak 1.ve 5.sınıfa giden öğrencilerin daha çok gclk yaşadığı ortaya çıkmıştır.

Aile rehberliği kapsamında en çok veli görüşmesi yapılmıştır. Araştırmanın yapıldığı okul yatılı ve taşımalı eğitim verdiğinden dolayı velilere ulaşmak oldukça zor olmuştur. Uslu (2017) benzer şekilde taşımalı eğitim gören ilköğretim öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada velilerin okul ile ilgilenme noktasında zorluk yaşadığını ifade etmiştir. Veli-okul işbirliğini sağlamak

amacıyla okul yönetimi ve okul psikolojik danışmanı tarafından ev ziyaretleri planlanıp uygulanmıştır. Veliler telefonla okula çağrılmış ve aile içindeki sorunlar ve çözüm noktasında veliye düşen sorumluluklar konuşulmuştur. Aile içinde yaşanan sorunların öğrencinin okulda problem yaşamasına neden olduğu ve öğrencilerin bunu çevresine yansıttığı görülmüştür. Kesici (2007) bu araştırmayla uyumlu olarak veli görüşmelerinin içeriğini genellikle aile içinde yaşanan sorunların oluşturduğunu ifade etmiştir.

Öğrencilerin rehberlik servisine gelme şekline bakıldığında, görüşmelerin çoğunlukla psikolojik danışmanın gözlemleriyle başladığı görülmüştür. Sınıf rehber öğretmenleri sınıf içi gözlemleri ve duyumları doğrultusunda rehberlik servisiyle birçok konuda işbirliği yapmıştır. Kılıç'a (2010) göre sınıf rehber öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin rehberlik servisiyle işbirliği yapması oldukça önemlidir ve rehberlik ile ilgili sorumluluklarının farkında olmaları gerekmektedir.

Rehberlik servisi tarafından yapılan anket ve testlerin sonuçlarına göre öğrencilerle en çok eğitsel ve kişisel sosyal rehberlik kapsamında görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerin konularını arkadaş ilişkilerindeki sorunlar, iletişim problemleri ve akademik başarısızlık nedenleri oluşturmuştur. Öğrencilerin rehberlik servisine kendi istekleriyle gelmeleri, çoğunlukla yardım isteme ve arkadaşlarını şikâyet etme amaçlıdır. Velilerin isteği doğrultusunda öğrenciler ile yapılan görüşmeler çoğunlukla akademik başarısızlık ve motivasyon eksikliği ile ilgili olmuştur. Öğrencilerin başarısız olma nedenleri içinde motivasyon düşüklüğü oldukça etkilidir (Altun, 2009). Okul yönetiminin yönlendirdiği öğrencilerle yapılan görüşmeler okul eşyasına zarar verme ve okul/yurt kurallarına uymama konularında olmuştur.

Sene başında (Eylül ve Ekim ayında) yapılan görüşmeler çoğunlukla öğrencilerin okula ve yurda uyum sorunları nedeniyle gerçekleşmiştir. Sene sonunda ise (Mayıs ve Haziran ayında) genellikle mesleki rehberlik kapsamında çalışmalar yapılmıştır. Özellikle 7. ve 8.sınıf öğrencilerine yönelik yapılan bu çalışmalar üst öğrenim kurumlarının ve mesleklerin tanıtımı olarak gerçekleşmiştir. 8.sınıf öğrencilerinin girecekleri lise giriş sınavı nedeniyle yaşadıkları sınav kaygısı problemleri rehberlik servisinde birçok kez görülmüştür.

Psikolojik danışma hizmetlerinin daha verimli olabilmesi için öğrenci sayısına bakılmaksızın her okula psikolojik danışman kadrosu verilmesi gerekmektedir. Okul rehberlik servisi tarafından yapılan çalışmaların daha faydalı olması için

her sınıf düzeyine rehberlik ders saati koyulması önemlidir. Yatılı okulların normal okullara göre farklı özellikleri ve sorumlulukları olduğundan, bu okullara tecrübeli psikolojik danışmanların atanması daha uygun olacaktır. Yatılı okullarda öğrencilerin yaşadığı sorunları azaltmak ve akademik başarıyı arttırmak için kültürel ve sportif faaliyetler düzenlenmelidir. Meslek tanıtımı amacıyla meslek elemanlarının okullara davet edilmesini veya öğrencilerin meslek ortamlarını ziyaret etmesini sağlamak mesleki rehberliği daha verimli kılacaktır. Veli-okul işbirliğini sağlamak için okul tarafından ev ziyaretlerinin düzenli şekilde yapılması da oldukça önem taşımaktadır.

Yazarlar Hakkında / About Authors

Özcan Sezer. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde lisans eğitimini bitirdi. Yüksek lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı Eğitim Bilimler Bölümü'nde, doktora eğitimini ise Gazi Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı Eğitim Bilimleri Bölümü'nde tamamladı. İnönü Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. ozcan.sezer@inonu.edu.tr

Özcan Sezer completed her bachelor's degree at Faculty of Educational Sciences, Ankara University. She completed master's degree in Psychological Counseling and Guidance at Hacettepe University and Ph.D. in Psychological Counseling and Guidance at Gazi University. She has been working as an associate professor in Psychological Counseling and Guidance Department at İnönü University.

Yüksel Çırak. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji lisans eğitimini bitirdi. Yüksek lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bölümü'nde, doktora eğitimini ise Gazi Üniversitesi Eğitimde Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü'nde tamamladı. İnönü Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü'nde doktor öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. yuksel.cirak@inonu.edu.tr

Yüksel Çırak completed his bachelor's degree in Psychology at Middle East Technical University. He completed master's degree at Ankara University and Ph.D. in Psychological Counseling and Guidance at Gazi University. He has been working as an assistant professor in Psychological Counseling and Guidance Department at İnönü University.

Oğuzhan Yıldırım. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü'nde lisans eğitimini bitirdi. İnönü Üniversitesi'nde lisansüstü eğitimini sürdürmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir ortaokulda görev yapmaktadır. oguzhanyildirim7@outlook.com

Oğuzhan Yıldırım completed his bachelor's degree in Psychological Counseling and Guidance at Ondokuz Mayıs University. He is currently master's degree in Psychological Counseling and Guidance at İnönü University. He has been working as psychological counselor in a secondary school.

Yazarların Notu / Author's Note

Bu alışma 25-26-27 Ekim 2018 tarihlerinde Samsun'da gerekleştirilen 20. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

This study was presented as an announcement at the 20th International Psychological Counseling and Guidance Congress held in Samsun on October 25-26-27, 2018.

ıkar atışması / Conflict of Interest

Yazarlar tarafından ıkar atışmasının olmadığı rapor edilmiştir.

No conflict of interest has been reported by the authors.

Fonlama / Funding

Herhangi bir fon desteği alınmamıştır.

No funding support was received.

KAYNAKÇA

- Ağırkaya, A. (2010). *Taşımali eğitim uygulamasında öğretmen ve öğrencilerin karşılaştıkları güçlükler* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Akman, Y. (1992). İlköğretim düzeyindeki öğrencilerin rehberlik gereksinimleri. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 1(3), 4-6.
- Altun, S. A. (2009). An investigation of teachers', parents', and students' opinions on elementary students' academic failure. *Elementary Education Online*, 8(2), 567-586.
- Camadan, F., & Sezgin, F. (2012). İlköğretim okulu müdürlerinin okul rehberlik hizmetlerine ilişkin görüşleri üzerine nitel bir araştırma. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(38), 199-211.
- Çetin, B. (2013). Sınıfta istenmeyen öğrenci davranışlarıyla ilgili sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Abi Evran Üniversitesi Karşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 255-269.
- Çokamay, G., Kapçı, E. G., & Sever, M. (2017). Okul Ruh Sağlığı Hizmetlerinde Yaşanan Sorunlar: Psikolojik Danışmanların Görüşleri. *İlköğretim Online*, 16(4).
- Ekici, S. (2018). Taşımali eğitimde 5. 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin ulaşım ve beslenme ile ilgili görüşleri (Denizli İli Çal İlçesi örneği).
- Erkan, Z. (2017). *9-12 yaş arasında okul rehberlik birimine başvuran öğrencilerin kaygı düzeyleri ve benlik saygılarının ekran zorbalığına uğrama sıklığı açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi, İstanbul.
- Hatunoğlu, Y., & Hatunoğlu, Y. (2006). Okullarda verilen rehberlik hizmetlerinin problem alanları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14 (1), 333-338.
- Johnson, B., & Christensen, L. (2014). *Eğitim araştırmaları*. Ankara: Eğiten Kitap.
- Kaya, N. Ç. (2017). Taşımali eğitim programındaki ilköğretim öğrencilerinin durumları: Silopi köyleri örneğinde bir sosyal değerlendirme. *DTCF Dergisi*, 46(2).
- Kazu, İ. Y., & Aşkın, Z. (2011). Yatılı ilköğretim bölge okullarının etüt saatlerinde ve boş zaman etkinliklerinde karşılaşılan sorunlar (Elazığ ili örneği). *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(3), 39-46.
- Kesici, Ş. (2007). Ortaöğretim öğrencilerinin anne baba tutumlarının ve rehberlik ihtiyaçlarının mesleki karar verme zorluklarını yordaması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (18), 329-339.
- Kesici, Ş. (2007). Şube rehber öğretmenlerinin görüşlerine göre 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin rehberlik ve danışma ihtiyaçları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(17), 365-383.
- Kılıç, F. (2010). *İlköğretim birinci kademe yönetici, sınıf rehber öğretmeni ve rehber öğretmenin rehberlik görevleri ile ilgili bilgi düzeyi ve okul rehberlik hizmetleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Külahoğlu, Ş. (2004). *Okul psikolojik danışmanlık ve rehberlik programlarının geliştirilmesi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Milli Eğitim Bakanlığı (2015). *Okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Kılavuzu*. Ankara: MEB Yayınları.
- Sklare, G. B. (2012). *Okul danışmanları için kısa süreli psikolojik danışma*. Ankara: Pegem Akademi.
- Subaşı, G. (2000). Verimli ders çalışma alışkanlıkları eğitiminin akademik başarı, akademik benlik kavramı ve çalışma alışkanlıklarına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 25(117), 50-56.
- Özyürek, R. (2012). *Okullarda psikolojik danışma ve rehberlik uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Tan, H., & Baloğlu. M. (2011). *Psikolojik danışma ve rehberlik teori ve uygulama*. İstanbul: Nobel Yayıncılık.
- Uslu, Ö. (2017). *İlköğretimde taşınabilir eğitim uygulaması* (Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Ünal, A., & Ünal, E. (2010). Öğretmen ve öğrencilerin rehber öğretmeni algılamalarına ilişkin bir durum çalışması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(2), 919-945.
- Yeşilyaprak, Y. (2007). Türkiye’de psikolojik danışma ve rehberlik alanının gelişiminde türk psikolojik danışma ve rehberlik derneğinin yeri ve önemi. R. Özyürek, F. Korkut-Owen & D.W. Owen (Ed.), *Gelişen psikolojik danışma ve rehberlik: Meslekleşme sürecindeki ilerlemeler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, A. (2012). Yatılı ilköğretim bölge okulları sorunlarının öğrenci algılarına göre değerlendirilmesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 11(3), 659-679.

Extended Abstract

Introduction: This research is related to the counseling subjects and problems of the students at transported and boarding school.

Purpose: Aim of this research is to examine problems of the students at a transported and boarding school and provided school psychological counseling services. The research is limited to the data in the consultation records kept for students interviewed between September 2014 and June 2018. All of the students who interviewed are in transported and boarding education. There are no students in normal education.

Method: In this study, the data obtained from 328 records in psychological counseling sessions were analyzed. In addition, case examples of 18 most frequently students were examined. The 18 students with case examples are 4 girls, 14 boys, and the codes of K1, ... K18 are used instead of their real names to protect the identity of these students. This study is a qualitative research and the documents analysis technique was used. The findings of the research were collected in 5 themes and 11 categories were created.

Findings: The students' counseling subjects are usually behavior problems and emotional problems. Fighting, swearing and arguing, lie, harming school property and bullying are among the most common problems. Academic success and test anxiety are related to educational guidance. It is seen that the students are sent to the guidance service because of their behaviors such as fighting, discussion, mischief and mocking among themselves. Students who have communication problems usually show inadequate and shy features. Negotiations with the parents were made within the scope of family guidance. Interviews with some students were made in cooperation with the counseling service in the direction of classroom observations and senses of the class teachers. The counseling subjects at the beginning of the academic year were mostly related to students' problems with school and dorm adaptation. At the end of the academic year, interviews were conducted within the scope of vocational guidance. Particularly, these studies for 7th and 8th grade students were realized as introduction of upper education schools and professions.

Conclusion and Suggestion: It seems that the problems that students experience the most are related to their friendship relations. It is seen that the orientation of the students to the school counseling service is based on the

observations of the psychological counselor, the teachers, school management, the students' requests, the parents' requests and the results of the questionnaires. While at the beginning of the academic year, it seems that there are the problems of adaptation to the school are mostly included, the end of the academic year there is a need of work within the scope of vocational guidance. To minimizing the problems of students and increasing academic achievement, Sufficient number of psychological counselors in schools, family school cooperation, social skills training for children, increasing the quality and quantity of cultural, and sporting activities in schools would be useful.